

Vianoce na dlh môžu skončiť veľkými problémami

Pôžičku firmy sľubujú vybaviť do desiatich minút a bez zbytočných otázok. Stačí zavolať. Veľa ľudí neodolá.

Podľa reklám bánk a splátkových spoločností by to mohlo vyzerať tak, že nie je nič jednoduchšie, ako si pred Vianocami požičať. Vlastne na čokoľvek – na darčeky i na bohatý vianočný stôl.

Ak máte príjem zhruba 1000 eur mesačne, je celkom možné, že vám banka povolí ísť na účte do mínusu až 3500 eur, k tomu vám dá kreditnú kartu s limitom 2000 eur a ešte vás v pobočke banky bude čakať predschválený spotrebný úver na desaťtisíc eur.

Stačí podpísať. Odolať takým lákadlám nebýva jednoduché. Zložitejšie to začína byť vtedy, keď treba dlhy vrátiť.

Radšej sporiť

„Z finančného hľadiska nie je správne riešiť nákup vianočných darčiekov zadlžovaním sa.“ Zodpovednejšie by bolo, aby si človek celý rok na Vianoce odkladal a potom si spravil pekné sviatky. Nával v bankách i splátkových spoločnostiach pred Vianocami však hovorí o niečom inom. Žiadateľov o pôžičky je tam zhruba dvakrát viac ako v iných mesiacoch v roku.

Pozor na podvodníkov

Skôr ako sa zadlžíte, mali by ste zvážiť, či pôžičku vôbec zvládnete splácať. Hlavne by ste sa mali vyhnúť takým ponukám, ktoré sú pre vás nevýhodné.

Opatrní by ste mali byť najmä v prípade, ak vás banka odmietla a vy si chcete požičať inde. Platí, že ak vám nekladú „zbytočné“ otázky, „neotravujú“ vás s dokladaním rôznych potvrdení a peniaze sľúbia rýchlo, zrejme to s vami nemyslia úplne čestne, prípadne vám len „zabudnú“ povedať, v čom sú nevýhody.

Napríklad úrok, ktorý vôbec nevyzerá vysoký, nakoniec nebude ročný, ale mesačný. Prípadne je úrok „len“ 30 až 40 percent ročne, ale po započítaní všetkých poplatkov sa blíži k stovke.

Na nebankové firmy a ich lákavé letáky si preto treba dávať pozor. V praxi sa tiež stáva, že vám síce pôžičku sľúbia, vyinkasujú si za to nemalý poplatok, ale nakoniec zistíte, že ide iba o sprostredkovanie, a nie o poskytnutie pôžičky a vás čakajú ďalšie poplatky.

Takisto môžete nakoniec zistiť, že ste pretelefonovali stovky eur, pretože voláte na drahé audiotextové číslo.

Bežné pri nebankových pôžičkách je tiež to, že aj pri malých sumách požadujú ručenie nehnuteľnosťou, prísť o strechu nad hlavou aj pri pôžičke na pár stoviek eur preto nie je nič výnimočné.

Za rýchlosť sa platí

Ostražití by ste mali byť aj v prípade, že si chcete požičať rýchlo.

Napríklad v splátkovej spoločnosti, ale cez telefón, alebo cez internet. Takéto pôžičky síce sú pohodlné a rýchle, ale aj drahšie.

Naopak, ak by ste si v splátkovej firme kúpili konkrétny tovar a splatili ho do pol roka, zvyčajne nepreplatíte ani euro. Ak si teda chcete požičovať, vyberajte si také možnosti, ktoré ochudobnia vašu peňaženku najmenej.

Napríklad ak očakávate, že budete mať cez Vianoce len zvýšené výdavky na jedlo, zákusky či ďalšie občerstvenie, najjednoduchšie je nechať prečerpať účet do mínusu alebo platiť kreditnou kartou a peniaze vrátiť čím skôr.

Ak potrebujete viac peňazí, budete musieť siahnuť po spotrebnom úvere.

Prečo sú z ľudí neplatiči

- **Stratia prácu** – to urobí dieru v príjmoch, dlhy však treba platiť ďalej. Preto treba pri plánovaní rodinného rozpočtu myslieť aj na zadné dvierka (úspory), ktoré možno použiť pri strate alebo znížení príjmu.
- **Stane sa niečo neočakávané** – napríklad smrť živiteľa, zdravotné problémy, úraz a podobne. Znova nastáva výpadok príjmov. V tomto prípade môže pomôcť dobré poistenie.

- **Požičali si priveľa** – ľudia často neodhadnú svoje možnosti a požičajú si viac ako 40 percent svojich príjmov. A tým, že musia zaplatiť nájomné, stravu a iné dôležité výdavky, neostáva im už na zaplatenie dlhov – napríklad hypoúverov, pôžičiek, kreditných kariet, pôžičiek od nebankoviek a podobne.
- **Požičali si draho** - ľudia často pod tlakom z nedostatku peňazí (niektorí vďaka požičaným peniazom financujú aj život, ktorý žijú) zistia, ako draho si požičali, keď už je neskoro.

Banky aj splátkové firmy už lákajú na akcie

Banky i splátkové firmy pripravili pred Vianocami akcie. Možno pri nich ušetriť na poplatkoch, získať výhodnejší úrok či darčekovú kartu.

Banky

- **ČSOB**: peniaze možno získať na počkanie počas prvej návštevy pobočky.
- **Poštová banka**: súťaží sa o ceny.
- **Slovenská sporiteľňa**: úver sa dá získať na počkanie do 15 minút, nižšia je dolná hranica úveru a to 500 eur s mesačnou splátkou od 10 eur.
- **Tatra banka**: pri bezúčelovom úvere banka zaplatí prvú splátku a prvý poplatok za správu úveru. Ak do konca roka zaplatíte novou kreditkou aspoň 300 eur, dostanete od banky kredit 30 eur.
- **UniCredit Bank**: pri spotrebnom bezúčelovom úvere ponúka banka zvýhodnený úrok 11,99 % ročne pre všetkých záujemcov, pri úvere sa neplatí poplatok za jeho poskytnutie. K úveru nad 3000 eur dáva banka darčekovú kartu v hodnote 25 eur, podmienkou je otvorenie bežného účtu.
- **VÚB banka**: existujúci klienti s predschváleným úverom nemusia chodiť do pobočky, môžu získať spotrebný úver cez internet banking s 50-percentnou zľavou z poplatku za schválenie úveru. Pri spotrebných úveroch si možno vybrať „šťastný mesiac“ - jeden mesiac v roku, v ktorom až do konca splatnosti úveru nebudete platiť splátku. Ľudia si najčastejšie vyberajú december.

Splátkové firmy

- **HomeCredit**: počas kampane Senzačné Vianoce odmeňujú klientov, ktorí riadne splácajú. Ak sa neomeškajú so žiadanou splátkou, získajú späť všetky úroky na kreditnú kartu.
- **Cetelem**: v ponuke má úver s možnosťou splatenia bez navýšenia. Firma nebude nasadzovať plošnú akciu, úverové akcie závisia od dohody s predajcom.
- **Quatro**: prebieha kampaň Splátkový festival, splatnosť úverov je pri nej odložená o 100 dní.

Sedem rád, ako sa rozumne zadlžiť

Dlhy by vám nemali prerásť cez hlavu. Preto treba dodržať niekoľko zásad.

1. Najprv spočítajte, či na to máte

Každý, kto sa chce zadlžiť, mal by pri tom používať zdravý rozum a nie emócie.

„Trebá si spočítať príjmy a nutné výdavky, ktoré musíme zaplatiť,“ povedal Marek Andrejčák zo spoločnosti Salve Finance. Môže to byť nájom, strava, cestovné, hypotéka a ďalšie výdavky. A kedy si už úver určite nebrať? „Ak zadĺženie prekročí 30 až 40 percent z príjmov rodiny,“ radí Andrejčák.

2. Žiadne tajomstvá pred rodinou

Ak máte manžela či manželku, je fér, aby ste o pôžičke partnerovi povedali. Sú automaticky vašimi spoludlžníkmi a povinnosť splácať majú rovnako ako vy.

3. Menšie pôžičky riešte kreditkou

Ak ste dôsledný, sledujete termíny a máte prehľad o svojich výdavkoch, môžete použiť kreditnú kartu. Pôžička vyjde takmer zadarmo, ak dokážete požičané peniaze uhradiť každý mesiac zo svojej výplaty. Vmestíte sa tak do bezúročného obdobia, ktoré môže byť 40 až 54 dní.

Ak to nestihnete, budete úver splácať každý mesiac minimálnou splátkou, ktorá môže byť okolo 20 percent.

4. Hľadajte splátky zadarmo

Ak do domácnosti potrebujete konkrétnu vec, napríklad televízor, chladničku, kávovar či práčku, hľadajte v obchode, či tento tovar neponúkajú bez zvýšenia. Je možné, že takúto ponuku nájdete, podmienkou často býva splatiť úver rýchlo – napríklad za šesť mesiacov.

5. Hotovosť najprv v banke

Ak si potrebujete požičať hotovosť, skúste to najprv v banke. A najprv v tej, v ktorej už máte účet alebo kreditnú kartu. Poznajú už vašu platobnú históriu, vedia odhadnúť, koľko môžete splácať a hotovosť požičiavajú zvyčajne lacnejšie ako

splátkové či nebankové spoločnosti. V banke sa úrok pri spotrebnom úvere pohybuje okolo 14 percent. Aj tak sa však nezabudnite pýtať na poplatky, úrokovú sadzbu a celkovú sumu, ktorú za úver zaplatíte.

6. Vyhňte sa podvodníkom

Ak narazíte na inzeráty, ktoré hovoria, že vám požičajú bez akýchkoľvek otázok, neverte tomu. Nikto vám nepožičia len tak, bez toho, aby si bol istý, že peniaze dostane späť. Často ide len o prísľub pôžičky, za ktorý zaplatíte poplatok a pôžičku nakoniec nedostanete, alebo je úrok príliš nízky a lákavý, pretože nie je ročný, ale mesačný. Problémom býva aj ručenie nehnuteľnosťou za malú pôžičku.

7. Nezabudnite splácať

Pred Vianocami je starostí viac ako zvyčajne. Ak si teda vybavíte pôžičku, nezabudnite, že ju treba začať splácať. Trvalé príkazy si nastavte tak, aby splátky odišli hneď po výplate, kým na účte ešte máte dosť peňazí. Ak máte počas splácania ťažkosti, riešte ich hneď, neskôr môžu byť väčšie.

Kde a za koľko si môžete požičať (príklady)

Účet v mínuse

Cez Vianoce budem mať vyššie výdavky, odhadujem, že budem na bankovom účte v mínuse o 500 eur. Kým ho vyrovnám na nulu, prejdú tri mesiace. Koľko ma úver bude stáť?

Požičiam si: 500 eur

Na koľko: tri mesiace

Ročný úrok: 16,90 %

Vrátim: 521 eur

Nákup kreditkou

Cez Vianoce na kreditnú kartu nakúpim za 1000 eur, budem to postupne splácať 10-percentnými splátkami. Koľko ma to vyjde na úrokoch?

Požičiam si: 1000 eur

Na koľko: desať mesiacov

Ročný úrok: 19,5 %

Vrátim: 1188 eur

Nákup na splátky

Chcem si kúpiť notebook na splátky, nechcem však na začiatku platiť nič v hotovosti. Splatiť ho chcem za dva roky. Koľko spolu zaplatím?

Požičiam si: 700 eur

Na koľko: 24 mesiacov

Ročný úrok: 20,75 %

Vrátim: 868 eur

Pôžička v banke

Pred Vianocami si na spotrebný bezúčelový úver požičiam 2000 eur. Splácať ich budem dva roky. Koľko zaplatím na úrokoch?

Požičiam si: 2000 eur

Na koľko: 24 mesiacov

Ročný úrok: 12,90 %

Vrátim: 2368 eur

Úver na auto

Chceme si s rodinou kúpiť ojazdené auto, plánujeme si požičať 6000 eur cez bezúčelový úver, splácať ho chceme štyri roky. Koľko nás úver bude stáť?

Požičiam si: 6000 eur

Na koľko: štyri roky

Ročný úrok: 13,90 %

Vrátim: 8096 eur

Zdroj: Sme

URL: <http://ekonomika.sme.sk/c/6180234/vianoce-na-dlh-mozu-skoncit-velkymi-problemami.html>

Autor: Redakcia, 15.12.2011